

Sind kahtlustatakse kriminaalkuriteos

Sind on kahtlusalusena arreteeritud ja viidud politseijaoskonda või on sind kutsutud ülekuulamisele.

Ests

Sa oled vanuses 12 kuni 18 ja oled teinud midagi seadusevastast. Näiteks vandalism, vargus või kallaletung. Politsei (või muu uurimisteenistus või võimuorgan) on sind arreteerinud, viinud su politseijaoskonda ja tegeleb juhtumi uurimisega. Või on sul palutud tulla politseijaoskonda, sest politsei soovib sind üle kuulata. Ülekuulamine tähendab, et politsei soovib sinuga rääkida ja sinult küsimusi küsida. On oluline, et sa teaksid oma õigusi. Seega peaksid seda informatsiooni hoolikalt lugema. Mistahes küsimused, mis sul peale seda tekivad, võid esitada oma advokaadile või politseile.

Sind on arreteeritud ja viidud politseijaoskonda

Millised on sinu õigused?

- Politsei peab sulle ütleva, milles sind kahtlustatakse.
- Politsei peab organiseerima sulle seadusliku esindaja - advokaadi. Advokaat töötab alati ainult sinu heaks ja ei ole politseiga seotud. Kui politsei korraldab advokaadi tuleku, annavad nad sinu andmed (nimi, aadress, sünniaeg, jne) edasi advokatuurile (Raad voor Rechtsbijstand). Advokaat registreerib sinu andmed ja edastab need sinu advokaadile.

Info vanematele, eestkostjatele või hooldajatele

Sinu last kahtlustatakse kriminaalkuriteos. See faktilaht selgitab, millised on sinu lapse õigused politseiuurimise käigus. Politsei peab sind teavitama, et su laps on arreteeritud ja teda hoitakse politseijaoskonnas. Politsei peab sind ka uurimise käiguga kursis hoidma. Sina saad politseiga kokku leppida oma lapsele helistamises ja tema külastamises.

Rohkem infot

Lisainfo saamiseks külasta www.juridischloket.nl või helista 0900 – 8020 (kõne hinnaks on 0.25 € minutis).

- Sind tuuakse prokuröri abi ette (hulpofficier van justitie), kes on politsei juhtfiguuriks. Ta selgitab sulle sinu õigusi ja võib küsida küsimusi. Sa ei pea nendele küsimustele vastama (kuigi võid, kui soovid). Sul on õigus vaikida. Prokuröri abi räägib sulle ka sellest, mis juhtub järgmisena ja otsustab, kas sa pead jääma politseijaoskonda või mitte.
- Arst või keegi, kes töötab arsti heaks, võib kontrollida, kas sa oled ülekuulamise või erinevate politseiuurimiste läbiviimiseks piisavalt terve. Kui selleks on hea põhjus, võib politsei, sinu advokaat, sinu vanemad (eestkostjad või hooldajad) või sina ise seda arsti küsida. Arst saab paluda, et politsei peaks enne ülekuulamist või erinevate politseiuurimiste läbiviimist ootama. Politsei ei pea seda tegema. Arsti läbivaatus on tasuta.
- Kui sa ei räägi või ei saa aru Hollandi keelest, või mõistad seda ainult veidi, on sul õigus tõlgi abile. Tõlk on tasuta.
- Sul on õigus lugeda juhtumi dokumente (mida politsei on sinu juhtumi kohta kirja pannud). Siiski võib prokuröri abi otsustada, et sul seda hetkel teha ei lubata. Kui sa ei räägi või ei saa aru Hollandi keelest, või mõistad seda ainult veidi, on sul õigus lugeda kõige olulisemaid osi oma emakeeles, et sa kirjapandust aru saaksid.

Mis veel juhtub?

- Politsei peab su vanematele (eestkostjatele või hooldajatele) ütlema, et sind hoitakse politseijaoskonnas. Kui sul ei ole vanemaid (eestkostjat või hooldajaid) või nendega ei saada ühendust, küsib politsei sinult ühe täiskasvanu nime, kellele nad saavad helistada. Kui pole täiskasvanuid, kellele nad helistada saaksid, võtab politsei ühendust lastekaitseorganitega (Raad voor de Kinderbescherming).
- Lastekaitse võib ka uurida, mis on sulle sobilik karistus ja/või abi. Seda tehes kaaluvad nad sinu olukorda, mida oled teinud ja selle teo tõsidust.
- Sinu vanemad (eestkostjad või hooldajad) võivad sulle helistada ja sind politseijaoskonnas külastada.
- Kui sul ei ole Hollandi kodakondsust, võid paluda politseil enda riigi saatkonnaga ühendust võtta.

Politsei kinnipidamine

- Kui sind kahtlustatakse pisirikumises, nagu näiteks solvas keelekasutuses, võidakse sind politseijaoskonnas hoida kuni 6 tundi. See ei sisalda öötunde (vahemikus 00:00 kuni 09:00). Pärast seda peab politsei sind vabaks laskma.
- Kui sind kahtlustatakse tõsise rikkumises (nt vandalismis, varguses või kallaletungis), võidakse sind politseijaoskonnas hoida kuni 9 tundi. Ka see ei sisalda öötunde (vahemikus 00:00 kuni 09:00). Pärast seda otsustatakse, kas sind on vaja pikemalt kinni pidada. Maksimaalne sellise pikendatud kinnipidamise periood on 3 päeva (seda teatakse politsei poolt vahi alla võtmisena (inverzekeringstelling)).

- Kui sind arreteeritakse õhtul, võib politsei otsustada sind hiljem üle kuulata. Politsei lepib seejärel sinu ja su vanematega (eestkostjate või hooldajatega) selleks kokku aja järgmisel päeval politseijaoskonnas. Sellest ajast tuleb kinni pidada.
- Kui sa jääd vahi alla, võidakse sul vahel lubada magada mujal, näiteks kodus. Päeval hoitakse sind siiski politseijaoskonnas. Politsei ja prokurör otsustavad, kas see on võimalik. Otsuse sinu pikemaks vahi alla jätmiseks peab tegema kohtunik.
- Sa peaksid küsima oma advokaadilt, mida teha siis, kui sa ei ole arreteerimisega või pikemalt vahi all hoidmisega nõus.
- Kui sa ei tunne end hästi, peaksid ütlema oma advokaadile või politseile. Politsei korraldab sulle arstliku läbivaatuse või ravimite andmise.
- Kohe, kui sinu politsei vahi all hoidmine ei ole enam vajalik, tuleb sind vabastada.

Advokaat

- Kui sind hoitakse politseijaoskonnas, organiseerib politsei sulle advokaadi. Advokaat on seal sinu jaoks ja teeb ainult seda, mida olete koos arutanud.
- Kui sa tunned mõnda advokaati ja tahad teda näha, peaksid sellest politseid teavitama. Siis nad võtavad selle advokaadiga sinu nimel ühendust.
- Advokaat tuleb sind nõustama niipea kui võimalik. Sa pead võib-olla advokaati ootama: see võib võtta ligikaudu 2 tundi. Politsei ei kuula pealt, kui sa oma advokaadiga räägid. Advokaat ei või arutada selle vestluse üksikasju kellegi teisega, ka mitte politseiga. Advokaat teeb seda ainult sinu nõusolekul. Kui sind aitas advokaadiga rääkimisel tõlk, ei tohi ka tema üksikasju politseiga arutada.
- Kui politsei sind arreteeris, on advokaat tavaliselt tasuta. Kui sind ei arreteeritud, vaid paluti tulla politseijaoskonda ütlusi andma, ei ole advokaat tasuta. Küsi alati oma advokaadilt, kas ta on sinu jaoks tasuta.

Ülekuulamine

Politseiga rääkimine

- Politsei räägib sinuga ja võib küsida küsimusi. Seda kutsutakse ülekuulamiseks.
- Sa ei pea politsei küsimustele vastama (kuigi sa võid seda soovi korral teha). Sul on õigus vaikida.

1. Enne ülekuulamist

- Enne kui politsei sinult küsimusi küsib, on sul kõigepealt võimalus arutada juhtunut oma advokaadiga. Sa võid rääkida oma advokaadiga umbes pool tundi. Vajadusel võidakse sulle anda aega juurde.
- Vajadusel võib sind advokaadiga rääkimisel abistada tõlk.

- Advokaat räägib sulle, mida ülekuulamise ajal oodata, ja annab nõu, mida teha või politseile öelda. Advokaat võib võtta ühendust ka sinu perega, sinu ülemusega tööl või sinu praktikakohaga, et teavitada neid sinu kinnipidamisest politseijaoskonnas. Advokaat teeb seda ainult sinu nõusolekul.

2. Ülekuulamise ajal

- Ütle, kui sa politseist aru ei saa. Politsei peab seejärel asja sulle teiste sõnadega selgelt selgitama.
- Vajadusel võib sind ülekuulamisel abistada tõlk.

Advokaat viibib ülekuulamisel

Advokaat istub ülekuulamistoas sinu kõrval ja võib:

- olla ülekuulamise ajal kohal;
- teha kommentaare ülekuulamise alguses ja lõpus;
- küsida politseilt küsimusi;
- küsida sinult, kas sa saad öeldust aru;
- kindlustada, et sa pole kohustatud midagi ütleva;
- kindlustada, et politsei sind ei hirmuta;
- paluda ülekuulamise peatamist. See annab advokaadile aega, et ta saaks sinuga omavahel rääkida. Ka sina võid paluda oma advokaadiga omavahel rääkida. Kui sa seda liiga tihti palud, võib politsei keelduda.

Ülekuulamise filmimine või salvestamine

- Vahel peab politsei ülekuulamist kaamera ja/või mikrofoniga salvestama. Näiteks tõsiste kriminaalkuritegude korral, mis on seotud isiku või isikute tõsiste vigastustega. Seda reguleerivad eeskirjad. Politsei peab sulle ülekuulamise alguses ütleva, et nad kavatsevad teha video- või helisalvestusi.

Usaldusisik viibib ülekuulamisel

- Isik, keda sa usaldad (usaldusisik), võib samuti mistahes politsei läbiviidaval ülekuulamisel kohal olla. Näiteks sinu isa või ema või mõni muu täiskasvanu. Ütle oma advokaadile ja politseile, kui soovid usaldusisiku kohalolekut. Ei ole kohustuslik paluda usaldusisikul ülekuulamisel viibida.
- Usaldusisik võib ainult kuulata. Ta võib istuda sinu lähedal, kuid ei tohi midagi öelda. Usaldusisik peab olema 18-aastane või vanem ja ei tohi olla seotud kriminaalkuriteoga, milles sind kahtlustatakse.
- Politsei võib vahel keelduda usaldusisiku ülekuulamisel viibimisest. Sellisel juhul peab politsei küsima prokurörit, kas ta on sellega nõus.

Aruanne

- Ülekuulamisest koostatakse aruanne. Seda kutsutakse politsei aruandeks (proces-verbaal). See on oluline protokoll sellest, mida politseile ülekuulamisel rääkisid. See on sinu seletus (avaldus) juhtunu kohta.
- Prokurör ja vahel ka kohtunik, loevad hiljem, mida politseile rääkisid. Seega on oluline lugeda hoolikalt, mis on kirja pandud. Kui sul on lugemisega raskusi, palun politseil see endale ette lugeda.
- Kui nõustud, et aruanne kirjeldab täpselt seda, mida rääkisid, palun politsei sul selle alla oma nimi ja allkiri kirjutada. Kui sa ei ole nõus, et aruanne kirjeldab täpselt seda, mida rääkisid, võid paluda politseil seda muuta ja märkida sinu kommentaarid muudatuse juurde. Advokaat võib samuti kontrollida, kas politsei pani kirja täpselt seda, mida rääkisid, ning sind sellega aidata.

Avaldamise andmed

Selle info koostas:

Justiits- ja julgeolekuministeerium

PO Box 20301 | 2500 EH Haag

Juuni 2019 | 121846

